

uložené užití přímo — nikoli tedy snad pouze obdobně — protože řízení soudní k cíli určení přiměřeného odškodnění za vyvlastněné pozemky dle zákona o vyvlastnění k účelům železničním jest beze sporu řízením ve věcech nesporných, v němž dle Šu 272 nesp. říz. odhad má se konati podle předpisů procesního, nyní exekučního t. j. odhadního řádu. Za »dobrovolný« odhad, o němž tento § mluví, sluší totiž pokládati a pokládá se v praxi také skutečně každý odhad prováděný v řízení nesporném, třeba se konal jen na návrh jedné strany, jako na př. k cíli vyměření poplatků převodních nebo dávky z přírůstku hodnoty a pod., tedy také k cíli stanovení náhrady za vyvlastněné pozemky. Ovšem i při tomto právním stavu věci jest každý odhad a každé určení ceny jakékoli, tedy také prodejové, více méně arbitráží, t. j. uznáním poctivého muže, takže vždycky jest možno proti výsledku brojiti, ať je číslice jakákoli, avšak právě proto lze takovou arbitráž měniti jen tehdy, když jde o zřejmé přestoupení hranic, v nichž se slušná a spravedlivá arbitráž pohybovati může. Mimo to dlužno se držeti zásady, že je-li věc pochybna, vždy dlužno míti spíše zřetel na vyvlastněného, jemuž se majetek proti jeho vůli bere, než na vyvlastňujícího, jenž jej od něho ve svůj prospěch žádá. Posuzuje-li se věc z těchto směrodatných hledisek, nelze říci, že se vyvlastňující straně křivda stala, když cena určena byla podle znaleckého posudku, jenž všem těm hlediskům v podstatě vyhovuje, vyšetřiv prodejové ceny v okolí. Místního ohledání soudem rekursním třeba nebylo, když prvý soudce znalce komisionelně na sporné pozemky uvedl a oni je tam ohledali, a nelze v opomenutí místního ohledání soudem rekursním spatřovati, jak stěžovatelka miní, zmatečnost, správně řečeno vadnost (neúplnost) řízení.

Čís. 5930.

Vrácení omylem prý zaplacených vývozních poplatků z rozdílu mezi vyvezeným a skutečně k vývozu povoleným množstvím dřeva nelze se domáhati na státu pořadem práva a to ani žalobou na zemském soudě v Praze podle zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1926, R I 283/26).

Žalobce domáhal se na Československém eráru vrácení poplatků, jež prý bezdůvodně zaplatil z rozdílu mezi množstvím dříví k vývozu povoleným a skutečně vyvezeným. Námitku nepřípustnosti pořadu práva soud první stolice (zemský soud v Praze) usnesením pojatým do rozsudku zamítl, odvolací soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Žalobce domáhá se na žalovaném eráru zaplacení 2.281 Kč 30 h z toho důvodu, že omylem zaplatil mu dodatečně předepsané poplatky vývozní z rozdílu mezi vyvezeným a skutečně k vývozu povoleným množstvím dřeva. Jde tu tedy o poplatek manipulační dle Šu 7 nař. min. ze dne 22. listopadu 1918, čís. 43 sb. z. a n., vybíraný vládou za veřejnou činnost správních orgánů, tedy o poplatky správní povahy veřejnoprávní. Žalobce žádá, by tyto poplatky byly mu vráceny, poněvadž ministerstvo průmyslu a živnosti nebylo oprávněno mu je do-

datečně předpisovati, kdyžtě jest dle §u 9 předpisů o úpravě zahraničního obchodu, vydaných ministerstvem obchodu v roce 1922, na základě vývozních povolení přípustným vývoz o 5%—10% většího množství zboží než bylo povoleno, a on jen omylem poplatky tyto zaplatil, čímž by Čsl. erár byl bezdůvodně obohacen. Z toho plyne, že soud má pořadem práva přezkoumati platební rozkazy ministerstva obchodu v moc práva vešlé co do jich správnosti. K tomu však soudy oprávněny nejsou, ježto jedná se tu o dávky odvedené z důvodů veřejnoprávních a nikoli soukromoprávních a působnost soudu dle §u 1 j. n. omezena jest jen na rozhodování o nárocích soukromoprávních. Spadá proto posouzení této otázky do příslušnosti úřadů správních a pořad práva jest vyloučen.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Po věcné stránce bylo rozhodnuto správně, neboť nejde o nárok soukromoprávní, třebaže žalobce domáhá se sporné částky z důvodu obohacení žalované strany. Ve skutečnosti žádá i tím jen vrácení manipulačního poplatku, t. j. dávky odvedené z důvodu veřejnoprávního, ne však částky vyplacené žalované straně z důvodu soukromoprávního. Stěžovatel poukazuje se proto na důvody napadeného rozhodnutí, mimo to pak i na rozhodnutí čís. 1108 sb. n. s., jímž byl probrán obdobný případ. Pokud stěžovatel navrhuje užití zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., odkazuje se na rozhodnutí čís. 524 sb. n. s., podle něhož zemskému soudu civilnímu v Praze přikázány jsou jen věci, v nichž státní správa účastna jest jako strana, t. j. kde úřadové správní nevynášejí o nároku nálezů schopných právní moci, čehož v tomto případě nebylo.

Čís. 5931.

Nárok na náhradu škody ve smyslu §u 932, druhý odstavec, obč. zák. promlčuje se až ve třech letech. Další prodej věci kupitelem není na závadu uplatňování nároku na náhradu škody. K tomu, by vznikl z přípovědi vlastností úplatně zcizené věci, kterých tato nemá, nárok na náhradu škody, nestačí pouhý nedostatek připověděných vlastností, nýbrž musí k tomu přistoupení též zvláštní zavinění. Přípověď při prodeji automobilu, že vzhledem k typovému vysvědčení obdrží kupitel povolení k provozování jízdy.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1926, Rv I 1677/25).

Při prodeji automobilu ujistila prodávající firma kupitele, že papíry, týkající se prodaného automobilu, jsou v pořádku, ač tomu tak ve skutečnosti nebylo, poněvadž na základě typového osvědčení, jež bylo odpůrci odevzdáno, nemohl tento dosíci povolení k jízdě automobilem. Tím vzešla škoda, jejíž náhrady se domáhal na prodávatele. P r o c e s n í